

I

(Rezoliucijos, rekomendacijos ir nuomonės)

REKOMENDACIJOS

TARYBA

TARYBOS REKOMENDACIJA

2016 m. gruodžio 19 d.

dėl įgūdžių tobulinimo kryptių – naujų galimybių suaugusiesiems

(2016/C 484/01)

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 165 ir 166 straipsnius,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

- (1) šiandienos visuomenėje visi turi turėti daug įvairių įgūdžių, žinių ir kompetencijų, be kita ko, turėti pakankamus rašymo, skaičiavimo ir skaitmeninius įgūdžius, kad galėtų pasinaudoti visomis savo galimybėmis, būti aktyviais visuomenės nariais ir vykdyti savo socialines bei pilietines pareigas. Tokie įgūdžiai, žinios ir kompetencija taip pat yra labai svarbūs siekiant patekti į darbo rinką ir daryti karjeros pažangą, taip pat tolesnio mokymosi veikloje;
- (2) norint užimti laisvą darbo vietą vis dažniau reikia ir aukštesnio lygio, ir įvairesnių įgūdžių. Ateityje bus mažiau darbo vietų, kurioms pakanka elementarių įgūdžių. Net darbui, kuriam tradiciškai reikia tik žemos kvalifikacijos arba nereikia jokios kvalifikacijos, keliami vis aukštesni reikalavimai. Daugumoje darbo vietų reikės bent tam tikro lygio skaitmeninės kompetencijos ir vis daugiau paprasčiausio darbo vietų reikės tam tikrų pagrindinių ar bendrųjų įgūdžių (tokių kaip bendravimas, gebėjimas spręsti problemas, kolektyvinis darbas ir emocinis intelektas);
- (3) 2015 m. Sąjungoje buvo 64 mln. gyventojų (tai sudaro daugiau nei ketvirtadalį 25–64 metų amžiaus gyventojų), baigusią tik pagrindinio ugdymo kvalifikaciją suteikiančio pirminio švietimo ir mokymo programą. Nors nėra priemonių tų asmenų pagrindinių įgūdžių lygiui įvertinti, iš Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) Suaugusiųjų įgūdžių tyrimo (PIAAC) (jį atliekant vertintas rašymo, skaičiavimo įgūdžių ir gebėjimo spręsti problemas technologijų gausioje aplinkoje lygis) matyti, kad žemiausią kvalifikaciją turinčių 16–65 metų amžiaus suaugusiųjų skaičius 20 valstybių narių buvo panašus;
- (4) be to, iš EBPO Tarptautinio moksleivių vertinimo programos (PISA) 2013 m. duomenų matyti, kad didelės dalies penkiolikmečių skaitymo (17,8 %), matematikos (22,1 %) ir gamtos mokslų (16,6 %) rezultatai prasti. Tie rezultatai yra daugiau nei 2020 m. strateginėje švietimo ir mokymo programoje (ET 2020) nustatytas 15 % kriterijus;
- (5) PIAAC rodo, kad geresnius rašymo, skaičiavimo įgūdžius ir gebėjimus spręsti problemas technologijų gausioje aplinkoje gebėjimus turintys suaugusieji yra sėkmingesni darbo rinkoje. Taip pat mažiau tikėtina, kad 20–25 m. amžiaus suaugę europiečiai, kurių gebėjimų lygis šiose srityse yra žemas, dalyvaus mokymuose arba visapusiškai dalyvaus skaitmeninėje ekonomikoje ir visuomenės gyvenime. Jiems kyla didesnė nedarbo rizika, jie dažniau patiria skurdą ir socialinę atskirtį, jiems kyla didesnė sveikatos sutrikimo rizika ir tikėtina jų gyvenimo trukmė yra trumpesnė, be to, labiau tikėtina, kad jų vaikų mokymosi rezultatai bus prastesni;

- (6) žemos kvalifikacijos asmenys, turintys didelių trūkumų pagrindinių įgūdžių srityje, gali sudaryti didelę bedarbių (ypač ilgą laiką nedirbančių) dalį ir didelę kitų pažeidžiamų grupių, pavyzdžiui, vyresnio amžiaus darbuotojų, ekonomiškai neaktyvių asmenų ir trečiųjų šalių piliečių dalį. Dėl tokių trūkumų jiems sunkiau patekti ar grįžti į darbo rinką;
- (7) teigiamų rezultatų duoda valstybių narių prevencinėmis, intervencinėmis ir kompensacinėmis priemonėmis grindžiama politika, kuria siekiama mažinti mokyklos ir mokymo kursų nebaigusiu asmenų skaičių pagal 2011 m. birželio 28 d. Tarybos rekomendaciją⁽¹⁾ ir 2015 m. lapkričio 23 d. Tarybos išvadas dėl politikos, kuria siekiama mažinti mokyklos nebaigusiu asmenų skaičių; 2015 m. Sąjungos vidutinis mokyklos nebaigusiu asmenų (18–24 m. amžiaus grupėje) skaičius buvo maždaug vienu procentiniu punktu mažesnis už strategijoje „Europa 2020“ nustatytą 10 % pagrindinį tikslą, tačiau valstybėse narėse tas skaičius labai skiriasi. Net jeigu pagrindinis tikslas būtų pasiektas, likę 10 % asmenų, sulaukę pilnametystės susidurtų su dideliais sunkumais norėdami susirasti ilgalaikį darbą. Be to, dar yra didelis skaičius žmonių (25 m. ir vyresnių) kurie nebaigė mokyklos, daugelis iš jų - trečiųjų šalių piliečiai ir kiti iš migrantų šeimų kilę ar palankių sąlygų neturintys asmenys;
- (8) žemos kvalifikacijos suaugusiųjų dalyvavimas mokymosi visą gyvenimą programose tebėra keturis kartus mažesnis nei asmenų, įgijusių tretinį išsilavinimą. Galimybės mokytis visą gyvenimą įvairiose socialinėse ir ekonominėse grupėse tebėra nevienodos, o tam tikros darbingo amžiaus gyventojų grupės, visų pirma trečiųjų šalių piliečiai, turi mažiau tokių galimybių. Vienas svarbiausių būdų užtikrinant įgūdžių tobulinimo priemonių sėkmingumą yra skatinti platų ir įtraukų dalyvavimą. Labai svarbu stengtis pasiekti asmenis, kuriems reikia specialaus motyvavimo, paramos ir visą gyvenimą trunkančio orientavimo, ypač labiausiai nuo darbo rinkos arba švietimo ir mokymo programų nutolusius asmenis;
- (9) įgūdžių tobulinimo kryptys būtų orientuotos į žemo įgūdžių, žinių ir kompetencijų lygio suaugusiuosius, kurie neatitinka reikalavimų paramai gauti pagal Jaunimo garantijų iniciatyvą⁽²⁾, ir sudarytų lanksčių galimybių gerinti jų rašymo, skaičiavimo ir skaitmeninius įgūdžius bei daryti pažangą siekiant aukštesnių Europos kvalifikacijų sandaros (EKS) lygių, kurie yra svarbūs darbo rinkai ir aktyviam dalyvavimui visuomenės gyvenime. Tai galima pasiekti švietimą ir mokymą užtikrinant atitinkamose mokymo aplinkose, kur kvalifikuoti mokytojai ir instruktoriai taiko į suaugusiuosius orientuotus mokymo metodus ir išnaudoja skaitmeninio mokymo galimybes;
- (10) valstybės narės, atsižvelgdamos į nacionalinę teisę, aplinkybes ir turimus išteklius, gali įgūdžių tobulinimo kryptis orientuoti į savo nustatytas prioritetines tikslines grupes. Šios kryptys galėtų būti nustatomos atsižvelgiant į valstybių narių įdiegtas įgyvendinimo priemones ir remiantis atitinkamo asmens įsipareigojimu ir suinteresuotumu dalyvauti veikloje;
- (11) suaugusiųjų įgūdžių ir kompetencijų gerinimas svariai padeda siekti strategijos „Europa 2020“ strateginių tikslų, kaip atspindėta Europos semestro politikos cikle;
- (12) Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje nustatyta, kad visi turi teisę į mokslą ir kad profesinis ir tęstinis mokymas turi būti prieinamas visiems;
- (13) vienas iš 2015 m. Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslų – užtikrinti, kad visas jaunimas ir didelė dalis suaugusiųjų (ir vyrų, ir moterų) iki 2030 m. būtų raštingi ir gebėtų skaičiuoti;
- (14) 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos rekomendacijoje 2006/962/EB dėl bendrųjų visą gyvenimą trunkančio mokymosi gebėjimų⁽³⁾ pateikti orientaciniai metmenys, kuriais remiami valstybių narių veiksmai, kuriais užtikrinama, kad iki pirminio švietimo ir mokymo pakopos pabaigos jauni žmonės būtų įgiję tokias bendrąsias kompetencijas, kurių pakaktų suaugusiųjų gyvenimui ir tolesniam mokymuisi bei darbui. Tais metmenimis taip pat remiami valstybių narių veiksmai, kuriais siekiama užtikrinti, kad suaugusieji galėtų plėtoti bei atnaujinti savo bendrąsias kompetencijas visą savo gyvenimą;
- (15) piliečiams skirta Europos skaitmeninės kompetencijos sistema yra bendra Europos atskaitos sistema, kuria remiantis nustatoma, kokio skaitmeninio išmanymo reikia šiandienos visuomenėje, joje taip pat apibrėžtos kompetencijos ir kompetencijų lygiai penkiose pagrindinėse srityse;
- (16) 2008 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos rekomendacijoje dėl Europos mokymosi visą gyvenimą kvalifikacijų sąrangos kūrimo⁽⁴⁾ nustatyta bendra aštuonių lygmenų, nustatomų pagal mokymosi rezultatus, kvalifikacijų atskaitos sistema, kuri gali būti įgyvendinta įvairiais formaliojo, neformaliojo ir savaiminio mokymosi būdais;

⁽¹⁾ OL C 191, 2011 7 1, p. 1.

⁽²⁾ 2013 m. balandžio 22 d. Tarybos rekomendacija dėl Jaunimo garantijų iniciatyvos nustatymo (OL C 120, 2013 4 26, p. 1.).

⁽³⁾ OL L 394, 2006 12 30, p. 10.

⁽⁴⁾ OL C 111, 2008 5 6, p. 1.

- (17) Tarybos ir Komisijos Europos bendradarbiavimo švietimo ir mokymo srityje strateginės programos („ET 2020“) įgyvendinimo bendroje ataskaitoje suaugusiųjų mokymosi srityje nustatyti, *inter alia*, šie prioritetiniai veiksmai: užtikrinti paslaugų, kuriomis siekiama gerinti rašymo, skaičiavimo ir skaitmeninius įgūdžius, teikimą ir užtikrinti pakankamai antro šanso galimybių, kad EKS 4 lygio kvalifikacijos neturintys asmenys galėtų įgyti pripažintą EKS kvalifikaciją. Toje bendroje ataskaitoje taip pat išdėstyti profesinio rengimo ir mokymo (PRM) srities vidutinės trukmės laikotarpio siektini rezultatai; įskaitant kvalifikacijų prieinamumo didinimą visiems asmenims, sukuriant lankstesnes, galimybių keisti studijų kryptį suteikiančias PRM sistemas, visų pirma pasiūlant veiksmingų bei integruotų orientavimo paslaugų ir užtikrinant neformaliojo ir savaiminio mokymosi rezultatų patvirtinimą;
- (18) 2012 m. gruodžio 20 d. Tarybos rekomendacijoje dėl neformaliojo mokymosi ir savišvietos rezultatų patvirtinimo ⁽¹⁾ valstybės narės raginamos ne vėliau kaip 2018 m. parengti nacionalines neformaliojo ir savaiminio mokymosi rezultatų patvirtinimo priemones (nustatymo, dokumentavimo, vertinimo ir sertifikavimo). Tai apima ir galimybes rengti bedarbių ir asmenų, kuriems gresia nedarbas, įgūdžių patikrinimą, kuriuo siekiama nustatyti jų žinias, įgūdžius ir kompetencijas;
- (19) 2013 m. balandžio 22 d. Tarybos rekomendacijoje dėl Jaunimo garantijų iniciatyvos nustatymo rekomenduojama, kad darbo netekusiems arba formaliojo švietimo programą užbaigusiems jaunuoliams iki 25 metų amžiaus per keturis mėnesius būtų pateiktas geras pasiūlymas dirbti, toliau mokytis, atlikti pameistrystę ar stažuotę. Rekomendacijoje valstybės narės raginamos mokyklos nebaigusiems ir žemą kvalifikaciją turintiems jaunuoliams pasiūlyti galimybių grįžti į švietimo ar mokymo sistemą ar antros galimybės mokytis programas, pagal kurias būtų sudarytos mokymosi sąlygos, atitinkančios jų konkrečius poreikius, ir suteikta galimybių įgyti trūkstamą kvalifikaciją;
- (20) 2016 m. vasario 15 d. Tarybos rekomendacijoje dėl ilgalaikių bedarbių integracijos į darbo rinką ⁽²⁾ rekomenduojama, kad ne vėliau nei jų nedarbo laikotarpis pasieks 18 mėnesių ribą, ilgalaikiams bedarbiams būtų pasiūlyta galimybė atlikti nuodugnų individualų jų vertinimą ir suteiktas orientavimas, taip pat kad jiems būtų pasiūlytas grįžimo į darbo rinką susitarimas, apimantis individualų pasiūlymą, ir pateikta nuoroda į vieno langelio principu veikiančią įstaigą;
- (21) 2008 m. spalio 3 d. Komisijos rekomendacijoje 2008/867/EB dėl iš darbo rinkos išstumtų asmenų aktyvios įtraukties ⁽³⁾ valstybės narės raginamos daugiau ir geriau investuoti į žmogiškąjį kapitalą, įgyvendinant įtraukiojo švietimo ir mokymo politiką, įskaitant veiksmingas mokymosi visą gyvenimą strategijas, taip pat švietimo ir mokymo sistemas pritaikyti prie naujų kompetencijai keliamų reikalavimų bei atsižvelgiant į būtinybę turėti skaitmeninių įgūdžių;
- (22) 2014 m. birželio 5–6 d. Tarybos išvadosse dėl Sąjungoje teisėtai gyvenančių trečiųjų šalių piliečių integracijos dar kartą patvirtinti 2004 m. priimti ES bendrieji pagrindiniai imigrantų integracijos politikos principai, iš kurių vienas yra toks – „būtina dėti pastangas švietimo srityje siekiant padėti imigrantams, visų pirma jų palikuonims, užsitikrinti didesnę sėkmę ir aktyviau dalyvauti visuomenės gyvenime“;
- (23) 2008 m. lapkričio 21 d. Tarybos rezoliucijoje „Geresnis orientavimo visą gyvenimą integravimas į švietimo ir mokymosi visą gyvenimą strategijas“ ⁽⁴⁾ valstybės narės raginamos remiant piliečių karjeros kitimą kaip visą gyvenimą trunkantį procesą taikyti keturis pagrindinius principus: skatinti įgyti profesinio orientavimosi visą gyvenimą gebėjimus; sudaryti palankesnes sąlygas visiems piliečiams naudotis orientavimo paslaugomis; plėtoti orientavimo paslaugų kokybės užtikrinimą; ir skatinti įvairių nacionalinių, regioninių ir vietos suinteresuotųjų subjektų veiksmų koordinavimą ir bendradarbiavimą;
- (24) nepaisant šių pastangų, žemos kvalifikacijos suaugusiųjų galimybių naudotis švietimo ir mokymo sistema ir dalyvavimo joje užtikrinimas tebėra iššūkis. Aktyvia darbo rinkos politika bedarbius siekiama kuo greičiau įdarbinti, tačiau ne visada siūloma lanksčių konkrečiam asmeniui pritaiktų įgūdžių tobulinimo galimybių. Įgyvendinant viešąją politiką, retai skiriama dėmesio jau dirbančių asmenų įgūdžių tobulinimui, todėl esama rizikos, kad jų įgūdžiai pasens ir jie neteks darbo, o didžiausią įgūdžių tobulinimo poreikį turi nuo darbo rinkos labiausiai nutolę asmenys, tačiau tokius asmenis sunkiausia pasiekti;
- (25) Taryba ir valstybių narių vyriausybės atstovai paragino Komisiją pateikti pasiūlymą dėl Naujos Europos įgūdžių darbotvarkės, kurioje būtų, *inter alia*, nagrinėjami gebėjimų ugdymo ir žinių įgijimo gerinimo būdai, ir būtų pripažinta, kad įgytas vidurinis arba lygiavertis išsilavinimas yra paprastai laikomas minimaliu reikalavimu, siekiant užtikrinti sėkmingą perėjimą iš švietimo sistemos į darbo rinką ir įgyti galimybę toliau mokytis;

⁽¹⁾ OL C 398, 2012 12 22, p. 1.

⁽²⁾ OL C 67, 2016 2 20, p. 1.

⁽³⁾ OL L 307, 2008 11 18, p. 11.

⁽⁴⁾ OL C 319, 2008 12 13, p. 4.

- (26) žinių bazė, kurios reikia politikos formuotojams ir specialistams, didėja, tačiau ji dar neišsami. Sąjungos institucijos, visų pirma Eurostatas, Švietimo, garso ir vaizdo bei kultūros vykdomoji įstaiga (EACEA) ir Europos profesinio mokymo plėtros centras (*Cedefop*) galėtų toliau plėtoti atitinkamus mokslinius tyrimus, ekspertines žinias ir rengti analizes. Darbo, kuris atliekamas vykdamas Europos bendradarbiavimą užimtumo, švietimo ir mokymo srityse, rezultatais galėtų būti toliau prisidedama prie žinių bazės plėtojimo ir tarpusavio mokymosi;
- (27) darbdavių organizacijos, darbdaviai, profesinės sąjungos, pramonės, prekybos ir amatų rūmai, nacionaliniai subjektai, vykdančios veiklą švietimo ir mokymo planavimo, organizavimo ar skatinimo arba migrantų integracijos politikos srityse, užimtumo tarnybos, švietimo ir mokymo paslaugų teikėjai, tarpininkavimo ir sektorių organizacijos, pilietinės visuomenės organizacijos, vietos ir regioniniai ekonominės veiklos vykdytojai, bibliotekos, bendruomenės tarnybos ir patys besimokantys suaugusieji – yra vieni iš pagrindinių suinteresuotųjų subjektų, turinčių kartu dėti pastangas, reikalingas pasiekti, sudominti, orientuoti ir remti asmenis jiems tobulinantis pagal įgūdžių tobulinimo kryptis;
- (28) kadangi ši tikslinė grupė nevienalytė, o šios srities politikos priemonės nenuoseklios ir sudėtingos, dažnai trūksta sistemingo požiūrio į darbo jėgos įgūdžių tobulinimą, be to, dažnai trūksta socialinės ir ekonominės įgūdžių tobulinimo naudos suvokimo. Todėl reikėtų nuoseklių politinių pastangų, grindžiamų veiksmingu įvairių politikos sričių koordinavimu ir partnerystėmis;
- (29) kadangi švietimo ir mokymo sistemos bei darbo rinkos padėtis valstybėse narėse ir regionuose labai skiriasi, nėra vieno visiems tinkančio požiūrio į įsidarbinamumą. Šiame kontekste pažanga siekiant tam tikro lygio kvalifikacijos yra priemonė asmens įsidarbinamumui ir aktyviam dalyvavimui visuomenės gyvenime didinti, o ne savaiminis tikslas,

REKOMENDUOJA VALSTYBĖMS NARĖMS:

atsižvelgiant į nacionalinės teisės aktus, aplinkybes bei turimus išteklius ir glaudžiai bendradarbiaujant su socialiniais partneriais ir švietimo bei mokymo paslaugų teikėjais:

1. pasiūlyti suaugusiesiems, kurių įgūdžių, žinių ir kompetencijų lygis yra žemas, pvz., baigusiesiems pirminio švietimo ir mokymo programą neįgyjant vidurinio arba lygiaverčio išsilavinimo kvalifikacijos, ir kurie neatitinka reikalavimų paramai pagal Jaunimo garantijų iniciatyvą gauti, galimybę rinktis įgūdžių tobulinimo kryptis – tai suteiktų jiems galimybę, atsižvelgiant į jų individualius poreikius:
 - a) pasiekti būtiniausią rašymo, skaičiavimo ir skaitmeninių įgūdžių lygį; ir (arba)
 - b) įgyti įvairesnių įgūdžių, žinių ir kompetencijų, aktualių darbo rinkai ir aktyviam dalyvavimui visuomenės veikloje, remiantis Rekomendacija 2006/962/EB dėl bendrųjų visą gyvenimą trunkančio mokymosi gebėjimų, darant pažangą siekiant EKS 3 arba 4 lygio kvalifikacijos, atsižvelgiant į nacionalines aplinkybes;
2. atsižvelgiant į nacionalines aplinkybes, turimus išteklius ir esamas nacionalines strategijas, nustatyti įgūdžių tobulinimo kryptis įgyvendinimo nacionaliniu lygmeniu prioritетines tikslines grupes. Kartu atsižvelgti į lytį, įvairovę ir įvairius tikslinės gyventojų grupės pogrupius;
3. prireikus įgūdžių tobulinimo kryptis struktūrą grįsti trimis etapais: įgūdžių vertinimo, mokymosi pagal specialiai pritaikytą, lanksčią ir kokybišką programą pasiūlymo pateikimo ir įgytų įgūdžių patvirtinimo bei pripažinimo. Palankesnės sąlygos šioms veiksmams galėtų būti sudarytos orientavimo ir paramos priemonėmis, kaip numatyta 12–14 dalyse, ir atitinkamais atvejais kuo efektyviau pasinaudojant skaitmeninių technologijų teikiamomis galimybėmis;

Įgūdžių vertinimas

4. suteikti prioritetinių tikslinių grupių, apibrėžtų pagal 2 dalį, suaugusiesiems galimybę būti įvertintiems, pavyzdžiui, atliekant įgūdžių patikrinimą, kad būtų nustatyti turimi įgūdžiai ir įgūdžių tobulinimo poreikiai;
5. prireikus žemos kvalifikacijos suaugusiesiems taikyti patvirtinimo priemones, nustatytas pagal 2012 m. gruodžio 20 d. Tarybos rekomendaciją dėl neformaliojo mokymosi ir savišvietos rezultatų patvirtinimo, kad būtų nustatyti, užregistruoti dokumentuose, įvertinti ir (arba) sertifikuoti jų turimi įgūdžiai;

Mokymosi pagal specialiai pritaikytą ir lanksčią programą pasiūlymas

6. laikantis 1 dalies pateikti pasiūlymą švietimo ir mokymo tikslu, atsižvelgiant į poreikius, nustatytus atliekant įgūdžių vertinimą. Migrantų iš trečiųjų šalių atveju į mokymosi pasiūlymą prireikus įtraukti galimybę mokytis kalbos ir pasirengti mokymui;

7. jeigu tai atitinka nacionalines sistemas ir aplinkybes, numatyti platesnį mokymosi rezultatų vienetų, kuriuos galima užregistruoti dokumentuose, įvertinti ir patvirtinti, naudojimą siekiant registruoti besimokančiųjų pažangą įvairiais etapais;
8. rengiant pasiūlymą pagal 1 dalį, kuo labiau atsižvelgti į vietos, regiono ir šalies darbo rinkos poreikius, o jį įgyvendinti glaudžiai bendradarbiaujant su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, visų pirma socialiniais partneriais ir vietos, regiono ir nacionaliniais ekonominės veiklos vykdytojais;

Patvirtinimas ir pripažinimas

9. vertinant ir sertifikuojant įgytas žinias, įgūdžius ir kompetencijas, įskaitant mokymąsi darbo vietoje, remtis esamomis patvirtinimo priemonėmis, nustatytomis pagal 2012 m. gruodžio 20 d. Tarybos rekomendaciją dėl neformaliojo mokymosi ir savišvietos rezultatų patvirtinimo, ir skatinti jų sertifikavimą, kad būtų suteikta kvalifikacija, atsižvelgiant į nacionalinę kvalifikacijų sandarą ir sistemas;
10. atsižvelgiant į nacionalinės teisės aktus, aplinkybes ir turimus išteklius, įgūdžių tobulinimo kryptių įgyvendinimą grįsti 11–18 dalyse išdėstytais principais;

Koordinavimas ir partnerystė

11. užtikrinti veiksmingą koordinavimą siekiant įgyvendinti šią rekomendaciją ir prireikus remti atitinkamų viešųjų ir privačiųjų subjektų dalyvavimą švietimo ir mokymo, užimtumo, socialinės, kultūros politikos ir kitose atitinkamose politikos srityse, taip pat jų partnerystę skatinimą, įskaitant tarpvalstybinį ir regioninį bendradarbiavimą;

Įtraukimo, orientavimo ir paramos priemonės

12. įgyvendinti motyvavimo ir informavimo priemonės, kurios apima suvokimo apie įgūdžių tobulinimo naudą didinimą, informacijos apie esamas orientavimo, paramos priemones, įgūdžių tobulinimo galimybes ir atsakingas įstaigas skelbimą ir paskatų tiems, kurie mažiausiai motyvuoti pasinaudoti šiomis galimybėmis, teikimą;
13. teikti orientavimo ir (arba) kuravimo paslaugas siekiant padėti besimokantiesiems užbaigti visus įgūdžių tobulinimo proceso etapus;
14. apsvarstyti galimybę rengti ir įgyvendinti paramos priemones, kuriomis būtų tinkamai šalinamos kliūtys dalyvauti mokymuose pagal įgūdžių tobulinimo kryptis. Tai galėtų būti, *inter alia*, tiesioginė parama besimokantiesiems arba netiesioginė parama darbdaviams, tobulinantiems savo darbuotojų įgūdžius;
15. remti darbuotojų, dalyvaujančių užtikrinant įgūdžių tobulinimo kryptių įgyvendinimą, visų pirma mokymo specialistų, pirminį rengimą ir nuolatinį profesinį tobulėjimą;

Tolesnė veikla ir įvertinimas

16. kai įmanoma, per metus nuo šios rekomendacijos priėmimo ir ne vėliau kaip iki 2018 m. vidurio apibrėžti tinkamas šios rekomendacijos įgyvendinimo nacionaliniu lygmeniu priemones, remiantis atitinkamomis esamomis nacionalinėmis priemonėmis ir esamomis finansinėmis programomis;
17. esamų nacionalinių programų kontekste įvertinti visas 16 dalyje nurodytas priemones ir jų poveikį tikslinės grupės pažangai siekiant įgyti rašymo, skaičiavimo ir skaitmeninius įgūdžius ir (arba) siekiant EKS 3 arba 4 lygio kvalifikacijos atsižvelgiant į nacionalines aplinkybes;
18. remiantis įvertinimo rezultatais, prireikus nacionaliniu lygmeniu koreguoti kvalifikacijos kėlimo kryptių struktūrą bei įgyvendinimą ir toliau plėtoti įrodymais grindžiamą politiką ir reformas.

REKOMENDUOJA KOMISIJA:

19. padedant Profesinio mokymo patariamajam komitetui, kartu su atitinkamomis Europos koordinavimo įstaigoms ir atsižvelgiant į kitus užimtumo, švietimo ir mokymo politikos procesus, stebėti, kaip įgyvendinama ši rekomendacija, ypač pasitelkiant mainus, tokius kaip tarpusavio mokymasis;
20. skatinti dabartinių atitinkamų kompetencijų įgijimo sistemų, pavyzdžiui, piliečiams skirtos Europos skaitmeninės kompetencijos sistemos, ir vertinimo priemonių naudojimą;
21. valstybėms narėms sudaryti palankesnes tarpusavio mokymosi sąlygas, o Europos suaugusiųjų mokymosi elektroninėje platformoje (EPALE) teikti pagrindinius išteklius ir informaciją;

22. remti ir bendradarbiaujant su Sąjungos įstaigomis ir tarptautinėmis organizacijomis, pavyzdžiui, EBPO arba UNESCO, vykdyti atitinkamus suaugusiųjų mokymosi ir įgūdžių vertinimo mokslinius tyrimus ir analizę (pvz., PIAAC);
23. prireikus ir nedarant poveikio deryboms dėl kitos daugiametės finansinės programos ir laikantis nustatytų 2014–2020 m. laikotarpio prioritetų, siekiant įgyvendinti šią rekomendaciją, pritarti naudojimuisi dabartinėmis ir būsimomis Europos finansavimo programomis įgūdžių ugdymo srityje, atsižvelgiant į jų teisinį pagrindą, visų pirma Europos struktūriniais bei investicijų fondais ir „Erasmus+“;
24. ne vėliau kaip 2018 m. gruodžio 31 d., laikantis esamos ataskaitų teikimo tvarkos, įvertinti valstybių narių apibrėžtas įgyvendinimo priemones;
25. bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis ir pasikonsultavus su suinteresuotaisiais subjektais, stebėti ir vertinti veiksmus, kurių imamasi įgyvendinant šią rekomendaciją, ir per penkerius metus nuo rekomendacijos priėmimo dienos pranešti Tarybai apie pažangą, padarytą siekiant didinti žemos kvalifikacijos suaugusiųjų rašymo, skaičiavimo ir skaitmeninių įgūdžių lygį, įgytą patirtį ir būsimą poveikį.

Priimta Briuselyje 2016 m. gruodžio 19 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

L. SÓLYMOS
